

Ceturtdiena, 2011. gada 9. jūnijs

Sudāna un Dienvidsudāna

P7_TA(2011)0267

Eiropas Parlamenta 2011. gada 9. jūnija rezolūcija par Sudānu un Dienvidsudānu — stāvoklis pēc 2011. gada referendumā

(2012/C 380 E/14)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Parlamenta iepriekšējās rezolūcijas par Sudānu,
- ņemot vērā 2005. gada 9. janvārī noslēgto vispārējo miera nolīgumu (VMN),
- ņemot vērā ANO Drošības padomes rezolūciju Nr. 1978 (2011),
- ņemot vērā Āfrikas Savienības 2011. gada 31. janvāra paziņojumu,
- ņemot vērā Padomes 2011. gada 31. janvāra secinājumus par Sudānu un Padomes 2011. gada 23. maija Lēmumu Nr. 2011/315/ES ⁽¹⁾,
- ņemot vērā ANO Drošības padomes priekšsēdētāja 2011. gada 3. jūnija paziņojumu,
- ņemot vērā Komisijas priekšsēdētāja vietnieces un Savienības augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos *Catherine Ashton* 2011. gada 7. februāra deklarāciju Eiropas Savienības vārdā par galīgajiem referendumā rezultātiem attiecībā uz Dienvidsudānas pašnoteikšanos un baroneses *Ashton* 2011. gada 24. maija paziņojumu par stāvokli Sudānā,
- ņemot vērā secinājumus, noslēdzot ANO atbalstītās apspriedes par Dārfūras miera procesu, kuras notika Kataras galvaspilsētā Dohā 2011. gada 27.–31. maijā,
- ņemot vērā Eiropas Savienības Vēlēšanu novērošanas misijas galīgo atzinumu, ko iesniedza 2011. gada 2. jūnijā,
- ņemot vērā Reglamenta 110. panta 4. punktu,
- A. tā kā 2011. gada 9.–15. janvārī notika Dienvidsudānas referendums, kurā ievērojams vairākums vēlētāju nobalsoja par neatkarīgas Dienvidsudānas dibināšanu;
- B. tā kā ir gaidāms, ka Dienvidsudāna oficiāli pasludinās neatkarību 2011. gada 9. jūlijā — dienā, kad pārstāj būt spēkā Vispārējais miera nolīgums (VMN);
- C. tā kā, neraugoties uz to, ka Dienvidsudānā ir bagātīgi dabas resursi, piemēram, nafta, varš un dzelzs, kā arī meži un auglīga zeme, tās iedzīvotāji dzīvo nabadzībā, zīdaiņu mirstības līmeņa un zemo izglītības rādītāju ziņā tā atrodas vienā no pirmajām vietām pasaulē, un tā kā tas viss saasina sociālekonomiskās, humanitārās un drošības problēmas;
- D. tā kā daži VMN aspekti netika savlaicīgi īstenoti vai vēl joprojām nav īstenoti un ir nepieciešamas ievērojamas pūles, lai panāktu vienošanos pēcreferenduma sarunās par tādiem jautājumiem kā no naftas gūto ieņēmumu sadale, robežu demarkāciju, pilsonība un parādu un kapitāla sadalījums;

⁽¹⁾ OV L 142, 28.5.2011., 61. lpp.

Ceturtdiena, 2011. gada 9. jūnijs

- E. tā kā nav noticis referendums par to, vai Abjeja būs Sudānas ziemeļu vai dienvidu daļā (šim referendumam vajadzēja notikt vienlaikus ar referendumu par Dienvidsudānu) un tā rezultātā reģionā ievērojami ir uzliesmojusi vardarbība;
- F. tā kā joprojām nav atrisināts jautājums par strīdus teritoriju statusu un stāvoklis Abdejā pasliktinās, izraisot simtiem cilvēku bojāeju un to, ka tūkstoši cilvēku masveidā izceļo, un cilvēki ir neaizsargāti pret pārtikas trūkumu, slimībām un viņiem nav pieejami pamatpakalpojumi, piemēram, veselības aprūpe un dzersmais ūdens;
- G. tā kā stāvoklis Dārfūrā joprojām rada nopietnas bažas un ANO misija Dārfūrā nesen ziņoja par valdības veiktām bombardēšanām un par vairāku palīdzības organizāciju darbinieku saņemšanu gūstā; tā kā misijas dalībnieki regulāri saskaras ar vardarbību, cilvēku nolaupīšanām un vispārējiem draudiem drošībai,
1. atzinīgi vērtē gan Sudānas, gan Dienvidsudānas miermīlīgo un uzticamo rīcību 2011. gada Dienvidsudānas referendumā gaitā, visu VMN līgumslēdzēju pušu centienus un apņemšanās, ko tās pauda attiecībā uz šo nolīgumu; uzskata to par būtisku soli VMN īstenošanā un par pozitīvu zīmi šo abu valstu mierīgai līdzāspastāvēšanai;
2. vēlreiz atkārto, ka EP pilnībā respektē referendumā rezultātus kā Dienvidsudānas tautas demokrātiskās gribas izpausmi; aicina Ziemeļsudānu un Dienvidsudānu aktīvi veicināt demokrātisku pārvaldību un to, lai tiktu nodibināts ilgstošs miers, drošība un labklājība abām valstīm, ievērojot cilvēktiesības, sociālās un ekonomiskās tiesības;
3. aicina Dienvidsudānas iestādes veicināt mūsdienīgas, plurālistiskas un demokrātiskas Dienvidsudānas attīstību, pamatojoties uz tiesiskumu un ievērojot cilvēktiesības, jo īpaši sieviešu tiesības un bērnu tiesības, kā arī ņemot vērā iedzīvotāju primārās tiesības ievēlēt valdību regulārās un brīvās vēlēšanās, aizsargājot pārvietošanās brīvību, bēgļu brīvību un brīvību paust politiskos uzskatus, kā norādīts gan konstitūcijā, gan tiesību aktos;
4. stingri nosoda patvaļīgo uzbrukumu ANO misijai Sudānā (UNMIS) 2011. gada 10. maijā Abjejas apkārtnē un pauž nosodījumu par to, ka gan Ziemeļsudāna, gan Dienvidsudāna militarizē šo teritoriju; mudina abas VMN līgumslēdzējas puses turpināt nodrošināt visu Sudānas tautu drošumu un drošību, it īpaši Abjejas pavalstī, nemainot reģiona demogrāfisko sastāvu; pieprasa gan Sudānas, gan Dienvidsudānas bruņotajiem spēkiem atkāpties no Abjejas un abām pusēm izrādīt savaldību, iesaistoties tūlītējā konstruktīvā dialogā par Abjejas statusa miermīlīgu atrisināšanu saskaņā ar VMN;
5. uzsver, ka EP atbalsta Āfrikas Savienības augsta līmeņa darba grupas Sudānas jautājumos centienus *Thabo Mbeki* vadībā sekmēt VMN līgumslēdzēju pušu sarunas un ANO ģenerālsekretāra īpašā pārstāvja Sudānā *Haile Mankeros* centienus panākt, lai abas puses sāktu sarunas par situācijas uzlabošanu Abjejas reģionā; vēlreiz norāda, ka ES jābūt gatavai arī turpmāk sniegt visu vajadzīgo palīdzību;
6. mudina visas VMN līgumslēdzējas puses iesaistīties pastāvīgā un konstruktīvā dialogā, pievēršoties pēcreferenduma jautājumiem, tostarp jautājumam par savstarpējām robežām, pilsonības režīmu attiecībā iedzīvotājiem ziemeļu un dienvidu daļā, naftas ieņēmumu sadali un cauruļvadu izmantošanu un sabiedriskajām apspriešanām Zilās Nīlas pavalstī un Dienvidkordofanā;
7. uzsver, cik svarīgi ir nodrošināt efektīvu un drošu iedzīvotāju atgriešanās Dienvidsudānā pārvaldību attiecībā uz tranzītu, tehnisko veiktspēju (trūkst pilsētvides plānotāju un apsekotāju), infrastruktūru, zemes piešķiršanu un piekļuvi pamatpakalpojumiem;

Ceturtdiena, 2011. gada 9. jūnijs

8. atzinīgi vērtē Padomes 2011. gada 17. maija paziņojumu papildus pagājušajā gadā piešķirtajiem EUR 150 miljoniem Dienvidsudānai piešķirt vēl EUR 200 miljonus, lai ar to atbalstītu visneaizsargātākos iedzīvotājus visā Sudānā; norāda, ka ar ES attīstības palīdzību var palīdzēt abām pusēm; uzsver, ka šī jaunpiešķirtā nauda jāizlieto pamatpakalpojumu nodrošināšanai, proti, izglītībai, veselības aprūpei, lauksaimniecībai, nodrošinātībai ar pārtiku un iestāžu veikspējas palielināšanai; aicina Dienvidsudānu nekavējoties pievienoties Kotonū nolīgumam un Eiropas Savienību veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai pēc iespējas drīz kļūtu pieejams EAF finansējums;

9. uzsver, ka ES jābūt līderei Dienvidsudānas atbalsta sniedzēju konferencē, kas notiks 2011. gada laikā, un aktīvi jāmudina citi atbalsta sniedzēji rīkoties tāpat; aicina starptautiskos kreditorus atcelt starptautisko parādu Sudānai un Dienvidsudānai;

10. aicina Dienvidsudānu izstrādāt politiku ārvalstu ieguldījumu jomā, ņemot vērā iedzīvotāju intereses, lai ārvalstu ieguldījumi dabas resursos sniegtu labumu valsts tautsaimniecības attīstībai, tādējādi palīdzot apkarot nabadzību; uzsver, ka Es jāda ar viss iespējamais, lai nodrošinātu, ka šajā reģionā strādājošie starptautiskie un ārvalstu uzņēmumi tiek pietiekami reglamentēti un ka tie pārredzami deklarē savu darbību un ieņēmumus;

11. atzinīgi vērtē ANO Drošības padomes lēmumu pagarināt ANO misijas Sudānā (UNMIS) pilnvaras un nosūtīt uz Sudānu papildu miera uzturēšanas spēkus; uzskata — lai abas valstis spētu pastāvēt un miermīlīgi attīstīties, ir ļoti svarīgi turpināt ANO klātbūtni; aicina, lai gan Sudāna, gan Dienvidsudāna atzinīgi vērtētu ANO klātbūtni un garantētu tās drošību;

12. uzsver, ka ES ir būtiski saglabāt savu humanitāro palīdzību Sudānai un Dienvidsudānai pēc 2011. gada 9. jūlija; mudina uzturēt nozīmīgu humanitāro aprindu klātbūtni un kapacitāti šajā reģionā, ar piemērotiem līdzekļiem, kas ļauj garantēt humanitāro organizāciju drošību;

13. atzinīgi vērtē secinājumus, noslēdzot ANO atbalstītās apspriedes par Dārfūras miera procesu; aicina visas puses ievērot pamieru un parakstītos līgumus par vardarbības pārtraukšanu; norāda uz pilnīgas pārredzamības nozīmi sarunās par Dārfūras un Abjejas jautājumiem, kā arī par vispārējo ziemeļu-dienvidu dialogu; aicina, lai diskusijās tiktu pārstāvētas visas partijas, kā arī pilsoniskā sabiedrība un politiskie līderi vietējā, reģionālajā, valsts un starptautiskajā līmenī;

14. mudina Dienvidsudānas valdību ieņemt pārredzamu, pārskatatbildīgu un integrējošu pieeju pārvaldībai, izmantojot konstitūcijas pārskata procesu; uzsver, ka ir būtiski visām politiskajām partijām sadarboties, lai pilnībā pārstāvētu visus valsts iedzīvotājus un palīdzētu veidot stabilas demokrātiskās politiskās institūcijas;

15. aicina abas puses saistībā ar tuvojošos neatkarības dienu — 2011. gada 9. jūliju — nākt klajā ar konkrētiem plāniem par institūciju izveidi un/vai reformu, lai no attiecīgās dienas abas valstis būtu dzīvotspējīgas; aicina ES delegācijas Sudānā un Dienvidsudānā aktīvi darboties un īstenot nesenos ES vēlēšanu novērošanas misiju ieteikumus;

16. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt šo rezolūciju ES Padomei un Komisijai, Komisijas priekšsēdētāja vietniecei un Savienības augstajai pārstāvei ārlietās un drošības politikas jautājumos, ANO Drošības padomei un ANO ģenerālsekretāram, ES īpašajai pārstāvei Sudānā, Sudānas valdībai, Dienvidsudānas valdībai, Āfrikas Savienības institūcijām un Āfrikas Savienības augsta līmeņa darba grupas Sudānas jautājumos priekšsēdētājam, ĀKK un ES Apvienotajai parlamentārajai asamblejai un ES dalībvalstu valdībām.